

Kamenné památky Miletínska

Památník partyzánů

První výročí osvobození českých zemí Rudou armádou, které připadlo na 9. května 1946 a bylo již tehdy po sovětském vzoru zváno Dnem vítězství, bylo předmětem okázalých oslav po celém Československu. Nejinak i v Miletíně, přestože zde šlo vlastně o anachronismus: první sovětské vojáky uvítali miletínští nikoliv 9. května, ale až ve čtvrtek 10. května 1945 odpoledne.

Oslavy začaly dopoledne zasazením (odhalením) pamětní lípy v parku na náměstí, odtud šel průvod miletínských spolků do Rohoznice, a společně s rohoznickými pak zpět ke hřbitovu, kde byl odhalen pomníček Františku Studenému (viz Sousedské listy, prosinec 2021).

Na odpoledne pak byla připravena vzpomínková slavnost v lese pod Chroustovem, na místě, kde 7. května 1945 došlo k nejkrvavějšímu střetu povstalců s německými vojáky. Vyvrcholením slavnosti, organizované původně Svazem československé mládeže a Junákem, bylo odhalení pomníku padlým partyzánům Antonínu Pospíšilovi a Emilu Plecháči. Akce měla obrovskou účast, podle odhadů se jí zúčastnilo kolem 3000 lidí.

Po vztyčení státní vlajky a zpívání hymny následovala dlouhá řada projevů zástupců všech možných organizací. Zejména komunisté využili této příležitosti pro svou agitaci, která dala původně pietní slavnosti nežádoucí směr. Teprve pak byl za zpěvu dětských sborů odhalen kamenný pomník a slavnost byla ukončena poděkováním, které pronesl jménem rodin obou padlých učitel a předseda MNV Hořice Karel Pospíšil.

9. května 1956

Prostý pomník ve tvaru hrubě opracované pískovcové stěly zhotovil miletínský kameník Václav Šulc. Ve výši očí je na něm upevněna obdélníková deska s rytým nápisem:

ZDE PADLI ZA SVOBODU 7.5.1945

ANTONÍN POSPÍŠIL UČITEL

EMIL PLECHÁČ

K pomníku vede dlážděný chodník, po stranách byly zasazeny lípy. V 50. a 60. letech byl pomník pravidelnou součástí oslav 9. května, později pro svou odlehlost už jen příležitostně. V současnosti je tragédie, která se zde odehrála, připomínána na pietních setkáních pořádaných Lidovou knihovnou Úhlejev, vždy 7. května v 18 hodin.

V roce 2020 památník navštívila paní Miroslava Čapková, dcera Antonína Pospíšila.

Prameny a literatura

Státní okresní archiv Jičín:

Archiv města Miletín, Pamětní kniha 1939-1952, kniha 342 (František Kučera)

Základní škola K. J. Erbena a Mateřská škola Korálka Miletín, Pamětní kniha Měšťanské školy v Miletíně 1940-1948

HLAVATÝ, Jan: Kdo byl kdo v Miletíně: Antonín Pospíšil a Emil Plecháč. Sousedské listy, červen 2020, s. 14-15. Miletín: Město Miletín, 2020.

JILEMNICKÝ, Alois: Vlasti naší milé. Nepublikovaný rukopis, 1984. Fotografie: archiv autora

Jan Hlavatý